

David Yoon

VERZE nula

BUDOUCNOST
ZACHRÁNÍ JEN
RESTART PŘÍTOMNOSTI

host

Nicki a Penny, mým světélkům ve tmě

Version Zero

Copyright © Alloy Entertainment,
LLC and David Yoon, 2021

Cover pictures by Victor Vorontsov
and Ray Zhou / Unsplash

Translation © Aleš Drobek, 2021

Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o., 2021
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-0883-9 (PDF)

ISBN 978-80-275-0884-6 (ePUB)

ISBN 978-80-275-0885-3 (MobiPocket)

Nebud' zlý.

— internetové rčení

Jdi kupředu rychle a rozbíjej, co ti překáží.

— internetové rčení

Když píšete nový program, měříte pokrok tak, že každou verzi označíte pořadovým číslem.

Například: verze 1.5, verze 3.11, verze 7.24.

Verze 1.0 znamená, že váš program je funkční a může vyrazit do světa.

Verze 2.0 je zásadním vylepšením verze 1.0.

Totéž platí o verzi 3.0, 4.0 a tak podobně.

Naopak pokud je váš software pořád ve vývoji, označujete jednotlivé verze čísly menšími než jedna, například 0.2 nebo 0.7.

Nejnižší možné číslo verze je 0.1.

Verze 0.0 neexistuje.

0.0


```
1 const VERSION_NUMBER = 0;
2 const AGENT = "BLACK HALO";
3 const year = 0x2018;
4 const enc = [
5   021, 024, 015, 015,
6   026, -031, 030, 016,
7   034, 027, 021, 034,
8   021, 014, 025, -022,
9   017, 016, 032, 027
10 ];
11 let res = ["Vy jste nekoneční"];
12 const RANDOM_SEED = 20879976793454946324n;
13 if (VERSION_NUMBER % 2 < 1) res.shift();
```

Maxovi je osmadvacet.

Píše se blíže neurčená budoucnost. Jak je na tom Max? Nejspíš je sám. Nemá kamarády. Nemá holku. Možná je pořád v Tokiu, v brutalistních kaňonech věžáků a kancelářských budov, které vytěsňují namodralý ranní opar nad hlavou.

Max určitě hodně čte. Co jiného by taky dělal, v takové době?

Třeba si do e-cigarety zasune novou náplň. A ta třeba vypadá jako ampule krve. Potáhne. Já mezitím na opačné straně zeměkoule vykročím do hřejivého světla pozdního odpoledne a pomyslím si, že bych si taky jednu dala. Jenže těhotné holky kouřit nemůžou. A tak si aspoň přiložím ke rtům dva prsty a potáhnu neviditelný kouř.

Max vyfoukne úzkou pentli páry, delší než on, a ta se rázem rozplyne jako dým z japonského deskotisku.

Představte si jeho byt. Knihovna vedle knihovny, doživotní zásoby mang a anime. Žádný notebook, žádná elektronika. Na stole štůsek pohlednic, lahvička inkoustu a plnicí pero. Malý úhledný byt. Vytapetovaný plakáty japonských krásěk. Vzpomíná na mě, když se na ně dívá?

Raději na to nemyslím.

Možná dělá na něčem tajném. Anebo se prostě schovává?

O tom já vím svoje. Já se schovávám všem na očích.

Z ulice dole k Maxovi dolehnou jednoduché tóny semaforu pro chodce. Je to stará, švitořivá dětská melodie

„Tórjanse“. Max ji nejspíš studuje jako všechno ostatní. Poslouchá ji den co den — musí, nemá na vybranou — a ona mu pokaždé připomene chvíli, kdy jsme se viděli naposled. To vím jistě.

*Vstup dovnitř je volný, návrat budí děs.
Přes všechnu tu hrůzu
nezdráhej se vkročit a proniknout přes.*

Japonsko mu sedí. Všude těsno a pořádek. Max je Američan salvadorského původu a díky svým tmavým vlasům a drobnější postavě tu splyne s davem mnohem snáze než doma v jižní Kalifornii.

Když ještě bydlel na Playa Mese.

Co udělá dál, to už nevím. Třeba si sundá své brýle značky Buddy Holly. Přitiskne si dlaně k víčkům, dokud neuvidí barevné víry a šachovnici. Když znovu otevře oči, stojíme na vrcholku té jiskřivé, zasněžené hory pod nemožně tmavomodrým nebem, kde den trvá mnohem déle, než by správně měl.

Jak ráda bych ho ještě naposled políbila. Jsem jak malá. Stejně na to nebyl čas. Dveře se zabouchly a já se propadla do vířivého chaosu sněhových vloček a ledových krystalků.

A nikdo s tím nic nezmohl.

Max si znovu promne oči a vidí přízračná světla. Kdy už konečně bude mít pokoj? Procestoval celý svět. Jak daleko ještě bude muset utéct?

*Přes všechnu tu hrůzu
nezdráhej se vkročit a proniknout přes.*

0.1

1.0

2.0

3.0


```
14 res.push(enc.map((i, idx) => {
15   return String.fromCharCode(
16     AGENT.charCodeAtAt(
17       idx % AGENT.length
18     ) - i
19   });
20 }).reduce((i, j) => {
21   return i.toString() + j.toString();
22 }));
23 res.unshift(atob("MzU3NzU1MDM2NTgxMDMzNTg0OTU="));
24 res.push(
25   (8939935261623587079n << 2n).toString()
26 );
27 res.push((RANDOM_SEED & 0x18C445CAC40447832n | 0n).toString());
28 res.push("" + (151845383424178857009896n / BigInt(year)));
29 let as_json = {
30   coordinates: '{"x": 2, "y": 5}',
31   tolerance: 0.1,
32   subunit: [2 ** 8]
33 };
```

Max měl šestadvacet.

Psala se dávná minulost, rok 2018. Léto. Pamatujete? Hashtagy a zakazy esemeskování během řízení a šílenství sociálních sítí a virtuální realita. Selfíčka a oranžový prezident a pornopomsta. A tak podobně.

Max kráčel bílým kalifornským poledním sluncem. Vešel do skleněného komplexu jménem Wren. Wren byla největší sociální síť na světě. *Sociální síť* je počítačový program, jehož prostřednictvím mohli lidé sdílet fotky, videa a názory. A o všem pak debatovali. Nebo se hádali. Většinou se hádali.

V roce 2018 to bylo z nějakého důvodu populární.

Jediným produktem Wrenu byl Wren. Přišli s ním dva vysokoškoláci, kteří tvrdě pracovali, nevzdávali se, projevili pravý americký důvtip a blá

blá

blá.

Wren všichni používali, všichni ho milovali a všichni ho nenáviděli. Možná to zní divně, ale Wren uměl úplně všechno. Lidé jeho prostřednictvím konzumovali zprávy, roznášeli drby, domlouvali si schůzky, hledali, kam zajít na jídlo, šířili politické názory, chodili na rande, nakupovali, ptali se na cestu. Blábláblá.

Možná to zní divně, ale na Wren se přes mobil připojovaly tři miliardy uživatelů denně. Lidé mu nemohli odolat. Tvrdili, že jsou na něm závislí.

Tenkrát se mělo za to, že závislost na technu je v pořádku.

Tech neboli všechno, co nějak souviselo s počítačovými programy, hlavně s těmi super populárními. Oproti tomu *technologie* se týkaly všeho nepočítačového, třeba stavby mostů nebo vyvíjení léků.

Max nosil mikinu s kapucí. Dodávala mu podnikatelský šmrnc. V techové branži nosili takové rovnostářské mikiny všichni šéfové, jako kamufláž své moci. Kdyby takový ředitel techové firmy chtěl, nejspíš by mohl přimět každého na planetě k častější spotřebě žvýkaček, pouhou drobnou změnou nějakého zpravodajského algoritmu. To ale žádný z nich nedělal. Protože byli všichni morálně na výši.

Hlavní pravidlo Wrenu znělo: *Nebud' zlý.*

Max si jednoho dne řekl, že by chtěl být ředitelem svého vlastního Wrenu.

Chtěl udělat díru do světa, nebo alespoň důlek. Samozřejmě v pozitivním smyslu.

Jeho Dobrotivost Maximilian Portillo.

Zatím byl však Max jen produktem.

Kráčel po ohromném šestihranném trávníku, na kterém wreníci hráli volejbal, cvičili jógu nebo se jen tak váleli. Tři muži, podle všeho Mexičani, připravovali jakousi epickou grilovačku, a když je Max míjel, zvědavě si ho prohlíželi.

Já nejsem jako vy, chtěl říct Max. Oficiálně jsem Salvadorec. Ale narodil jsem se tady. Španělsky moc neumím, sorry.

Max měl neustále pocit, že se musí za něco omlouvat. Jako třeba teď.

Vstoupil do skleněné budovy. Minul Maurice, černošského hlídače. Zamával Aimee, věčně usměvavé bělošce na recepci.

Prošel prostornou kancelářskou ohradou plnou snědých programátorů z Indie, Thajska a podobně. Max byl sice taky snědý, ale k těmhle nepatřil. Ve Wrenu seděli programátoři v prvním patře, aby je měli návštěvníci hned na očích. Vládlo zde oblíbené přesvědčení, že kvalitní software vyřeší všechny společenské problémy, jako bydlení, rasismus, šikanu, sexismus, podvody, hrabivost nebo osamělost.

Tak určitě.

Max prošel davem bělošek v marketingovém oddělení a ocitl se v oddělení produktovém, obydleném převážně bělochy. Ani k těm Max nepatřil. Dávno vzdal snahu patřit k někomu. Rozhodl se, že bude zkrátka sám sebou.

To samozřejmě znamenalo, že Max neměl svůj kmen, což mu vadilo. Zároveň však nemusel dělat nic, co se od příslušníka kmene čeká, což mu zase vyhovovalo.

A tak si Max vybral vlastní kmen — produktové oddělení. A i když tady byl jediný snědý, nepřipadal si jako moucha v mlíku. Možná protože byl od přírody šťastně naivní. Nebo protože produktové pro něj bylo hřiště, mentální útočiště, kde mohl čarovat s novými nápady a funkcemi Wrenu a hrát si dle vlastních pravidel, jako všichni čarodějové. Max byl produktový manažer, nejmladší v desetileté historii Wrenu.

„Pane Maxi,“ zavolal na něj Justin Richards, vysoký, energický běloch a Maxův nominální šéf. Justin Richards, jak bylo ve Wrenu zvykem, na tituly nevěřil. Tituly byly

stupidní. A ani práce nebyla *práce*. Lidi v kanclech nepracovali, nýbrž jen pobývali.

„Pane Justine,“ odpověděl Max.

Ťukli si pěstmi.

„Všeho nechej,“ řekl mu jeho pohodový šéf Justin Richards. „Volá tě Helix.“

0.2

—

Helix byla místnost v nejvyšším patře sídla Wrenu a přístup do ní byl omezený. Probíhal v ní tajný výzkum a vývoj. Byla úplně celá ze skla a vypadala jako čtvercová podlaha beze stěn či stropu, zavěšená vysoko nad hnědými chaparralovými kopci jižní Kalifornie.

Pojmenoval ji generální ředitel Cal Peers, po mlhovině Helix přezdívané *Boží oko*.

Justin Richards přiložil oko k čidlu, otevřel dveře a zavěd Maxe dovnitř. V nebeské místnosti stála kolem skleněného konferenčního stolku pouhá čtveřice plavých křesel. Nikde ani stopy po pracovních stolech nebo počítačích. Max zatajil dech. Právě pronikl do tajné úrovně hry svého života.

Unylým ťuknutím pěsti ho přivítali dva běloši v mikině. Brad Nason a Brad Barker. S Brady se ve Wrenu osobně vídal málokdo. Šuškal se, že Bradové se vídají se samotným Caleem Peersem.

„Bud' zdrav, pane Maxi,“ řekl Brad.

„Dost toho buzičského laškování,“ utrousil Max repliku z jedné milované komedie. Bradové ji znali — jako všichni aijťáci v Kalifornské republice — a zasmáli se.

„Takže,“ začal Brad.

„Věc se má následovně,“ navázal Brad. „Celej balík programů. Jakože osobnostní testy, hry zdarma, hudební lekce pro děcka.“

Brad se dotkl stolku a na tom se rozsvítily desítky dokumentů. Max se jimi probíral, mlčky. To na něm měl Justin Richards nejradši.

Pan Max jde rovnou k věci, říkával o něm.

„Sixteen Faces, s. r. o.“ prohodil Max. „YouTunes, a. s.? To jsou partneři?“

„Naše firmy,“ odvětil Brad. „Založili jsme je minulej týden.“

Max se zamračil. Posunul si brýle Buddy Holly na nose a povytáhl obočí. „To se týká tý stagnace, že?“

„Měls pravdu,“ otočil se Brad k Justinu Richardsovi. „Chápe.“

„Jakože okamžitě,“ dodal Brad.

Kolečko ťukání pěstmi.

„Já to samozřejmě chápu taky,“ prohlásil Justin Richards. „Ale jen pro jistotu — můžeš mi celou tu situaci se stagnací vysvětlit, pokud možno polopaticky?“

Max si propnul prsty. „Uživatelé nám poslední dobou poskytují čím dál míň dat, že?“

„Jasně,“ přisvědčil Justin Richards.

„Ty tam jsou začátky Wrenu, kdy nám objem dat rostl jak hokejkovej graf,“ pokračoval Max. Když mluvil, pohledem v pravidelných intervalech klouzal od jednoho posluchače ke druhému, jak automatický zavlažovač. „Ale když jsme teď zavedený Wren, uživatelé jsou už skoupější. Sběr dat nám začal stagnovat. Zadavatelé reklamy říkají, jasně, prodáváme úspěšným mužům mezi čtyřicetými a čtyřiceti,“

co bydlí v jižní Kalifornii a hrají Madden, ale co ještě nám o nich můžete říct? Máte pro nás něco podrobnějšího?”

„Tak,“ přikývl Justin Richards.

„Takže hádám, a opravte mě, jestli se pletu,“ uzavřel Max, „že z lidí těžíme data poněkud... nepřímo, prostřednictvím vějiček jako YouTunes.“

„Přímo mezi oči,“ tleskl Brad.

Brad vyčistil plochu stolku a vyvolal na ní několik maket webových stránek.

„Spojit ty vějičky s naší hlavní databází je hračka,“ prohlásil. „Akorát nám došly nápady, jak z lidí vytáhnout víc informací.“

„Víc informací?“ vzhlédl k němu Max.

„Tvrdý data typu oblíbený hudby nebo filmů máme. Potřebujeme něco míň viditelného,“ vysvětlil Brad.

„Něco měkčího – emoční profil,“ dodal Brad a počítal na prstech. „Jednak klasiku – otevřenost vůči zkušenosti, svědomitost, extroverzi, přívětivost, neuroticismus.“

„A hloub, pod povrch Velký pětky,“ vystřídal ho Brad. „Sexuální sklony. Znak psychopatie. Podetnikum. Patriotismus. Přitažlivost.“

Max si uvědomil, že se mu potí čelo. Posunul si brýle na nose. „Mhm.“

„Na něco takového se nemůžeme zeptat přímo,“ řekl Brad. „Uživatelé by se lekli. Nebo by nám navykládali samý pohádky, což je k ničemu.“

„Prostě Heisenbergův princip,“ přikývl Brad.

„Musíme na to jít od lesa,“ pokračoval Brad. „Falešný soutěže, falešný články a tak dále.“

„S tím už si pan Max vyhraje,“ vložil se do hovoru Justin Richards. „Žejo?“

„Mhm,“ zamumlal Max znovu. Na stole před ním svítily samé obdélníky.

„Říkáme tomu projektu Duše,“ prozradil Brad. „Všeho ostatního nechej. Nikomu ani muk. Pan Cal tu chtěl bejt taky, mimochodem. Ale něco má.“

„Sežeň ty data, negře, ať můžem inkasovat,“ zazubil se Brad.

0.3

—

A tak Max všeho ostatního nechal a dělal jen na projektu Duše.

Do prosluněného Helixu si přinesl svůj tělnatý černý notebook a položil ho vedle Bradova tenounkého zlatého notebooku, který stál vedle úplně stejného Bradova tenounkého zlatého notebooku, a celý týden odtud nevytáhl paty, leda na grilovačku (připravenou Mexičany) a na bezdotykový travertinový záchod (uklizený Mexičany).

Bradové sem moc nechodili, a Max tak měl klid na práci.

Dostal pár nápadů, jak z uživatelů vymámit emocionální data. Bez jejich vědomí, to bylo podstatné. Protože jak Wren rostl, vysloužil si jistou reputaci. Na jeho adresu začala mířit neblahá, zlověstná slova jako *Velký bratr* a *šmírácký kapitalismus*.

Vymýšlet nápadité metody sběru dat byla pro Maxe hračka. Problematická byla ta zlověstná slova.

Ta mu nedala spát. Měl pocit, že jsou emblémem jeho generace. Příklad — kamarádka z vysoké školy, kamarádka

ne opravdová, ale na Wrenu, si našla teplé místočko jako PR krizová manažerka a specialistka na rehabilitaci značky u farmaceutického koncernu, na který se provalilo předražování léků, a koupila si parádní apartmán u pláže. Napísala o tom na Wren a Max si to přečetl.

V takovém apartmánu, pomyslel si Max, asi není těžké zapomenout na chudáky pacienty, kteří si nemůžou dovolit zdravotní péči.

Podobné zaměstnání měli všichni Maxovi kamarádi z vysoké. Do studia dali všechno. A teď kasírovali. Leckdo by určitě podotkl, že podobné zaměstnání má i Max.

Problematický byl ten rozpor. Když člověk nechá morálku za dveřmi kanceláře. Když nechá morálku za dveřmi hypermarketu, kde žehrá na úbytek malých rodinných krámků, zatímco ve velkém skupuje laciný drek, který kdesi za mořem chrlí bezduché korporace. Nebo když v mobilu obětuje špetku soukromí, aby jinak dvoudolarovou apku získal zdarma.

Kde si vlastně člověk v tom každodenním shonu bere morálku s sebou?

Morálka: buď slušný, férový, nekraď, nepodváděj, nešikanuj. Pomáhej potřebným. Prostě to, co se všichni učí už v dětství.

Když Max odečetl práci a nakupování a čas strávený na mobilu, zbyl mu jediný moment, kdy člověk bere svou morálku vážně — v noci, v posteli, v těch několika nepřechových minutách před usnutím.

Max každopádně příspěvek své kamarádky olajkoval.

Stačilo kliknout na ikonu. Lajky byly neomezené, každý je dával i přijímal víceméně bezmyšlenkovitě. Lajky byly jako bezcenná měna.

Ale Wren si stejně vedl jejich podrobnou evidenci.

Proč?

Max vyšel ven, lehl si na rozlehlý šestihranný trávník a zavřel oči. Nespál, jen odpočíval, a přemýšlel o morálce a podobně. Vtom sebou škubl, protože ucítil, jak mu do nosu leze jakýsi hmyz. Otevřel oči a nespatřil mravence, nýbrž Akiko, jak ho šimrá stéblem trávy. Max ji nechal.

Akiko by si s ním klidně mohla dělat, co by se jí líbilo. „Čau, tuntu, proč nikdy nejsi u sebe?“ zeptala se dívka. „Dělám teď s Bradama v Helixu,“ odpověděl Max. „Nic velkého.“

„Jdi, ty mluvko,“ usmála se Akiko a hrubě jej plácla do kostnatého ramene. Klidně by ho mohla praštit zas a znovu a Max by nic nenamítal.

Akiko na něho upřela pohled, který by dokázal zdecimovat skřetí armádu, a prohlásila: „Musíš mi říct, na čem děláš.“

Svět se s ním zatočil. Max jí chtěl prozradit úplně všechno. Ale byla to nespílitelná touha. Už dlouho si hrozně přál dotknout se té malé, hladké vrásky nad jejím levým okem. Drobná jizva. Epická nehoda z dětství.

„Nepřipadá v úvahu. Bradové by mě sežrali zaživa,“ řekl. „Cal Peers by si našel, co je ten Max zač, a sežral by mě zaživa. Sám velký kormidelník, chápeš?“

„Nekecej,“ vydechla užasle Akiko.

„Nekecám.“

„No,“ řekla stále užaslá Akiko. „Tak to chce asi plácnutí.“

Pláclí si a Max jí dlaň ve vzduchu chvíli podržel. Doufal, že si toho nevšimla.

Akiko byla u Wrenu elitní programátorkou. Pracovala na prvním podlaží, objekt zájmu celého zástupu mužů,

kteří na ni civěli z obvyklých důvodů. V celé firmě byla jedinou ženskou elitní programátorkou. S Maxem pracovala už tři roky, což se venku rovnalo zhruba deseti.

Ve svém projektovém týmu ji chtěl každý, a tak Akiko dělala na všem, dlouho do noci. Stejně jako Max, protože i jeho chtěl každý. Spolu jim to šlapalo. Druzí často říkali, že spolu sdílejí mozek.

Jenže tohle nebyl ten opravdový důvod, proč Max pracoval dlouho do noci.

V noci byla kancelář čistá a chladivá a při troše štěstí prázdná, kromě nich dvou, sedících u stejného zářivého monitoru. Řešili problém za problémem, s výjimkou toho jednoho neřešitelného.

Akiko Hosokawová byla Maxova krásná, bystrá a znamenitá kamarádka ze střední, osoba, která mu zařídila pohovor ve Wrenu. Snad odjakživa chodila s jistým Shanem Satowem, který byl také Maxův znamenitý kamarád ze střední.

Oproti tomu Max na střední, na vysoké a později vystřídal skromnou řádku přítelkyň. S několika si dokonce spolu s Akiko a Shanem vyrazil na rande ve čtyřech. Kdykoli došlo na nějaké drama nebo rozchod, obrátil se na Akiko s prosbou o radu a útěchu. Ona ostatně měla nekonečný vztah, a o tom, jak si udržet lásku, toho musela vědět nejmíc ze všech.

Ve skutečnosti však Max o její rady nestál. Pokaždé jí dopodrobna vysvětloval, proč jeho vztahy nejsou tak trvanlivé jako ten její se Shanem.

Proč nemůžu mít, co máte vy dva? ptal se.

A myslel tím: *Proč nemůžu mít tebe?*

Nic netušící Akiko odpovídala v duchu: *Jednoho dne potkáš tu pravou.*

Ale já už ji potkal, pomyslel si pokaždé Max.

Max znovu seděl v Helixu. Nad hlavou mu postupně houstly mraky, až celá obloha vypadala jako vzedmuté šedé moře. Max byl za ten chládek rád.

Uložil práci — obyčejný textový dokument — do tajné složky, k níž měli přístup jen Bradové a Cal Peers.

Soubor obsahoval nápady typu:

Chcete vědět, jak vypadá váš ideální sexuální partner? Zkuste si náš kvíz. Pozor, text není vhodný pro děti.

Zvládli byste lépe funkci prezidenta? Klikněte zde a hrajte.

Max dal souboru jízlivý název „Maxovy_stupidni_vejicky.txt“.

To chce asi plácnutí, řekla Akiko. Ale kvůli čemu si vlastně plácali?

Čas na přestávku. Max se odstrčil od stolku a vstal. Vtom mu něco padlo do oka.

Vedle jeho notebooku ležel ten Bradův, pootevřený. Brad ho asi zavíral ve spěchu a nevšiml si, že si do něj přivřel přívěsek na klíče, malého tlustého hnědého střízlíka, logo Wrenu.

Max se nenápadně rozhlédl kolem. Jsou tu někde kamery? Tvářil se, že se kochá výhledem.

Žádné kamery neviděl.

V techu kdekdo neustále prorokoval příští trhák. Samodíitelnou utopii, tělesné orgány tištěné na 3D tiskárnách a tak dále. Jenže jen tak někomu nebylo shůry dáno,

a tak většina jen extrapolovala stávající trendy. Jen tak někdo se neživil tím, že seděl v Helixu a vymýšlel budoucnost. To dělali jen lidé jako Brad a Brad.

Max měl taky pár nápadů ohledně dalšího směřování techu. Mohl se srovnávat s jasnovidectvím Bradů? A pokud ne, vyčetl by něco inspirativního z malého, letmého nakouknutí?

Vytěžil by z toho nějakou výhodu?

Jednoho dne bude mít taky tenký zlatý notebook. O tom nepochyboval. Ale než se tak stane...

Max zvedl víko. Tvář mu rozjasnil úsvit Bradova monitoru.

Max zůstal hledět do otevřené excelové tabulky nazvané „ucty_potvrzene.numa“.

Byl to seznam zákazníků, kteří byli ochotni zaplatit Wrenu miliony za data nashromážděná v rámci projektu Duše. Zákazníků jako: Národní bezpečnostní agentura, Ústřední zpravodajská služba, Ministerstvo vnitřní bezpečnosti, ruská Služba vnější rozvědky.

Špioni.

„Mrdka,“ vyhrkl Max do prázdné místnosti.

Postavil se. Mraky nad hlavou ho opustily a nechaly ho znovu o samotě se sluncem a modrým nebem a chaparralovými kopci.

Max si zkopíroval soubor k sobě. Pak Bradův notebook nechal tak, jak byl předtím — nedovřený kvůli malému hnědému střízlíkovi.

Vrátil se ke svému tělnatému černému notebooku, zaklapl ho, vyběhl z Helixu a zabušil na dveře Justina Richardse.

„Čús,“ přivítal ho jeho pohodový šéf.

„Projekt Duše je mrdka,“ řekl Max.

„Zavři dveře,“ vyzval ho pohodový šéf Justin Richards. Pochopil, že se chystá Chvilka pravdy.

„Takže,“ začal Max, „narazil jsem na něco, co jsem asi neměl vědět.“

„Mhm,“ zamručel Justin Richards.

„Prostě Brad nechal otevřené notebook a mně to padlo do oka.“

Vždyť to tak i bylo. Víceméně.

„Hele,“ pokrčil rameny Justin Richards, „když si nezapneš poklopec, lidi ti budou sahat do rozkroku, tak to prostě chodí. Ty za to nemůžeš.“

„Ty bys sahal Bradovi do rozkroku?“

Zachechtali se. Max seděl, vděčný za pohodového šéfa Justina Richardse.

Max otevřel svůj notebook. „Sleduj, viděls tohle: ucty_potvrzene?“

„Ne,“ odpověděl Justin Richards, samé povytažené obočí a otazníky v očích.

Max mu přistrčil notebook pod nos.

„My prodáváme data špionům?“ zeptal se.

„Hm... ber to tak, že na tohle upozorňujeme v podmínkách, který každé nové uživatele musí odkliknout.“

„A který samozřejmě všichni čtou odshora až dolů,“ ušklíbl se Max. „Neměli by uživatelé vědět, že tady v podstatě budujeme databázi pro Velkého bratra?“

Justin Richards při slovech „velkého“ a „bratra“ zamrkal. „Ber to tak, že všechny naše uživatelské data jsou anonymizované.“

Pohodový šéf Justin Richards se tak trochu měnil na kreténského šéfa Justina Richardse a Max z toho znervozněl. Věděl, co bude následovat. *Wren neshromažďuje žádné osobní identifikátory* blábláblá.

„Wren neshromažďuje žádný osobní identifikátory jako jména a podobně,“ řekl Justin Richards. Párkrát tkl do svého notebooku a ukázal Maxovi příklad. „Jen unikátní klíč mobilního zařízení. Takže sice víme, že uživatel 18800002-3ffe-02dc-w90a-78c44c20016c je nezadaný, šestadvacetiletý Američan salvadorského původu, kterej nechodí na rande, nevlastní auto, spadá do spotřebitelské kategorie Premier Full Retail, bydlí poblíž Gullsnest Avenue 1004 v Delgado Beach, má telefonní číslo 323-555-0055, zajímá se o počítače, internet, podnikání a japonský mangy — to jsem nevěděl! — a je jediným potomkem imigrantů, u kterých není evidovaný oficiální vstup do země, ale nikdy nebudeme moct ukázat prstem a říct: *Vždyť to je náš Maximilian Portillo.*“

Max na něho jen zíral.

„A stejně je to všechno smíchaný v jediný průnikový databázi určený zadavatelům cílené reklamy,“ dokončil Justin Richards s kamennou tváří.

Max na něj zíral ještě chvíli, dokud mu na tváři nerozkvetl chápavý úsměv. Justin Richards byl znovu pohodový šéf.

„Vždyť já vím, že je to bulšit,“ zazubil se konečně Justin Richards. Ztišil hlas. „Celej ten slavnej projekt Duše mi přišel hned ze startu úchylnej.“

„Prostě si myslím, že bysme někomu měli něco říct,“ prohlásil Max. „Možná dokonce Calovi Peersovi.“

„Ty chceš schůzku s Calem Peerseem?“

„Nebo bys s ním mohl posedět ty?“ zkusil Max. „Brad se nesmí dozvědět, že jsem viděl jeho otevřenéj poklopec.“

„Ech,“ mávl rukou Justin Richards. „Já si prostě Bradovi řeknu o kopii. Problém vyřešen. On stejně neví, k čemu mám nebo nemám přístup. S panem Calem se můžeme sejít spolu, jestli chceš.“

Max polkl. „Spolu.“

„Možná ti to prospěje,“ pokračoval Justin Richards. „Bude z tebe hrdina, kterej se zasadil o rovnou páteř Wrenu. Ale varuju tě — ten týpek umí bejt hodně intenzivní.“

Max kývl. „Já prostě... to ten projekt Duše. Už je to hodně daleko od *Nebud' zlý*.“

„Chápu, stoprocentně,“ přisvědčil Justin Richards. „Nějak to domluví. Bude to nejdřív zítra nebo pozítří, ale to nevadí, aspoň budeš mít čas přešetřit si argumenty.“

„Nebo péro,“ prohodil Max.

Justin Richards se zasmál, což znamenalo, že se konečně může zasmát i Max.

0.5

—

Skleněné ústředí Wrenu vyhlíželo na hladkou, jiskřivou rovinu Pacifiku ze závratné výšky Playa Mesy — bukolického poloostrova ve tvaru palce na noze. Název *mesa* dostal díky svému terénnímu profilu kolosální stolové hory. Masada techových milionářů a miliardářů.

Kdysi, ještě za války, kdy běloši zabíjeli zabíjeli zabíjeli a umírali umírali umírali, obývali Playa Mesu hnědoši všech možných odstínů. V ohromných továrnách tady

vyráběli bomby a tak. V pronájmu bydleli tak dlouho, až uvěřili, že jim ty domy patří. Zlaté časy.

Jenže pak přišel mír, továrny zavřely a běloši se vrátili, hladoví po domech a pracovních místech. Hnědé už nikdo nepotřeboval. Běloši rozkreslili mapu do okrsků a někdejší usedlíky vytlačili na okraj. Ekonomika se posunula od výroby k designu, informacím a podobně. A tak se nově nekvalifikovaní hnědí odstěhovali do chudších oblastí jako Hancock nebo Delgado Beach. Nějakou práci si nakonec sehnali. Vyráběli pružiny, šili modré džíny a řídili firemní autobusy.

Jako třeba ten, ve kterém právě seděl Max.

Spolu s úbočími mesy klesaly k pobřeží i ceny realit, směrem od svého epicentra — ústředí Wrenu. Autobus tak vykládal pasažéry podle příjmové kategorie v sestupném pořadí — nejprve bělošský management, pak asijské programátory, pak bělošky z marketingu a nakonec manuální hnědé.

Max bydlel v elegantním, spartánském, staromládeneckém apartmánu někde mezi bílými manažery a asijskými programátory.

Jenže dnes byl čtvrtek, a tak Max nevystoupil na jedné z prvních zastávek jako obvykle. Dnes vystoupil jako úplně poslední, až na konci Delgado Beach, v oblasti zvané Dolní Playa Mesa. Mohl se svést se Shanem, který každý den vyzvedával Akiko, jenže třetího už dělal dost dlouho a zrovna si dával pauzu.

„Konečná,“ oznámil řidič, starý černochoch, který v životě viděl věci, které by si většina lidí v roce 2018 neuměla ani představit.

Max kývl a vystoupil z mrazničky klimatizovaného autobusu do dusného soumraku chudinské čtvrti. Tři děti a pes hleděli, jak se noří z nehorázného luxusu firemního vanu, na němž se skvělo logo Wrenu.

Delgado Beach nebyla žádná snová čtvrť — Maxovi bílí kolegové takovým říkali *ghetto* nebo *slum* —, ale Max ji měl rád. Každý čtvrtek vystoupil z firemního autobusu a zhluboka se nadechl, stejně jako teď.

Protože tady byl doma.

„Flaco,“ zavolal na něj táta. Tak Maxovi doma přezdívali — *hubený*. Táta seděl na polorozpadlé verandě polorozpadlého štukového domu a hrál na kytaru starou španělskou etudu, s cigaretou v koutku úst a jednou nohou na tlustém telefonním seznamu. Pracoval deset hodin denně v továrně na pružiny v Hancocku, dvanáct s dojížděním.

„Pizza za pět minut,“ hlásila Maxova máma z kuchyně. Máma pracovala v textilce, kde deset hodin denně sešivala designové modré džínky.

O víkendech oba uklízeli kanceláře techových firem. Vstávali dřív než Max. A domů se vraceli pozdě. Se synem si před spaním často volali, po telefonu nebo videochatu. Ale osobně je Max vídal jen ve čtvrtky.

Každý čtvrtek se totiž rodiče vraceli z práce dřív a máma pekla pizzu.

Max je oba miloval se zuřivostí, která by snadno mohla převážit ve zlost. Protože oba dělali všechno správně, v souladu s americkým snem. Dřeli jako koně. Svědomitě spláceli hypotéku. Každý den chodili do práce, kterou nenáviděli, a nikdy si ani slovem nepostěžovali. A jaká odměna je za to čekala?

Zase jen práce.

„V týhle zemi lidi žijou, aby mohli pracovat,“ říkával táta beze stopy hořkosti. „Nikdy naopak. Jednou tě vezmu na náš starej ranč v Salvadoru. Budeme popíjet, hrát muziku, tlachat se známýma. Jíst, co země dá.“

Jenže máma řekla Maxovi pravdu — ranč zabavil vládnoucí gang, tátův kamarád vyšel jednoho večera po zákazu vycházení ven a už se nevrátil, patnáctiletou dceru máminy kamarádky dotlačili k oltáři s pistolí v zádech a salvadorská půda je suchá jako troud. Jedna zrada za druhou.

Lidi si rádi vyprávějí pohádky, říkala máma. Amerika má své mouchy, ale ta její pohádka se na rozdíl od ostatních zemí aspoň blíží realitě.

Táta i máma byli nelegálové. Max už se tady narodil, takže občanství měl.

Max si poctivě našetřil a najal si pořádného právníka. Deportace byly koneckonců každodenní hrozbou. Na hranicích se stavěla Velká americká zed'.

A potom rodičům umoří hypotéku a zřídí jim penzijní fond.

A potom se z něj stane Jeho Dobrotivost, generální ředitel Maximilian Portillo.

A táta na něj bude pyšný.

Být pyšný znamenalo, že rodič mohl potomka zhodnotit objektivně a upřímně říct: *Jsi vážně skvělý syn.*

I když takhle by to táta samozřejmě nikdy neřekl.

Max přemýšlel nad máminými slovy o pohádce, která se blíží realitě, a v hlavě si začal sumírovat příspěvek. Rozhodl se, že v něm uživatele Wrenu informuje o projektu Duše. Napíše o ideálech a poctivosti a tak dále. Jeho

příspěvek bude mít milion lajků a díky němu se všechno změní.

„Vstávej, lenochu,“ houkl táta a štípl ho do krku.

Max, zadumaný, nereagoval. Seděli u malého osmihraného stolku s jednou rozviklanou nohou, takže jim občas vyšpláchlo pivo z plechovky. Táta zabručel, shýbl se, utáhl skrytou matici a stolem zkusmo zacloumal. Lepší.

„¿Estás bien, m'ijito?“ zeptala se máma a nandala mu čtvrtku pizzy s tou nejštědřejší náloží choriza. Ostatně jako vždycky. Max se přinutil k úsměvu.

„Ale jo, všechno v pohodě,“ vzdychl Max. „Až na to... že Wren má problém s etikou.“

„Jako že kradou peníze?“ podivil se táta.

„Něco horšího,“ ušklíbl se Max. „Uživatelský data. Hlavně ty měkký.“

„To nechápu,“ řekl táta a usrkl piva.

„Co je to měkký data?“ zeptala se máma.

„Chtějí z uživatelů Wrenu vytáhnout osobní věci, politikou orientaci a tak,“ vysvětlil Max. „Ale já to tak nenechám.“

„Furt to nechápu,“ ozval se táta. „Už je ten tvůj Wren aspoň ziskovej?“

A pak se zatvářil kysele. *Mládež a ty jejich počítače*. To dělal často a Max pak vždycky svou profesi bránil vodopádem žargonu.

„Letos jsme se dostali do kladného cash flow,“ odpověděl.

„To znamená co?“ chtěla vědět máma.

„Poslyš,“ řekl táta. „Já se v počítačích nevyznám. Mám už svůj věk a nehodlám študovat data a algo rytmy a podobný blbosti. Víم akorát, že když si přes Airlift v telefonu přivolám taxi, přijede taxi. Když na A2Z stisknu

Koupit, přijde mi balík. Ten tvůj kámoš, Shane, věčně mluví o tom, že si jednou vyrobí vlastní apku, že?”

„YouPool,“ přikývl Max.

„Jo, že si prej přes YouPool objednáš někoho, kdo ti vyčistí bazén. Wren je něco podobného, ne?”

„Ty jsi tak chytrý, Flaco,“ usmála se máma.

Max s pizzou v ruce udělal opatrné gesto. „Wren není úplně jako YouPool. Je to nejpoužívanější sociální síť na světě. Miliony lidí tam udržují stará přátelství a navazují nová, sdílejí své názory, čtou zprávy, uplatňují svůj kreativní potenciál, pěstují uvědomělost a toleranci.“ Max ze zvyku bezděky odcitoval korporátní vizitku Wrenu. „Čistě teoreticky není na sociálních médiích nic špatného. Jenže v praxi může být Wrenu nějaké kreativní potenciál ukradenej. Zajímá se o jediný – nabírat další a další uživatele a z těch pak dolovat co nejvíc dat, který maj velkou hodnotu pro zadavatele reklamy.“

„Takže Wren prodává reklamy,“ shrnul táta.

„Je to složitější. Wren je platforma pro ápíčka, který...”

„Nesnáším reklamy,“ utrousil táta. „Sotva člověk něco otevře, hned mu všude začnou vyskakovat, děs.“

„Tati,“ ozval se Max.

„Jasně, takže se to nějak týká reklam.“

„Tati.“

„Papi,“ vložila se do hovoru máma. Dotkla se manželova předloktí a táta přestal šermovat rukama.

Najednou byl samá dobrota. „Poslyš, ty můj chytrej klu-ku. Klidně u toho ještě chvíli vydrž, ale zkus raději něco pořádného. Abys mohl jednou na něco ukázat a říct: *To je moje práce*, a lidi řeknou: *To jsem si koupil, moc užitečná věcíčka, díky*. Je jedno, co to bude. Chápeš?”

Táta ukázal na orosenou plechovku piva, jako by se v ní ukrývala moudrost světa. „Prostě dělej něco, co tě baví. A zbytečně si to nekomplikuju,“ poučil syna. „Ale nebuď jako já. Obvyčejnej dělnas. My dřeme rukama, abys ty nemusel.“

„A pak se oženíš a budeš mít děti, ándale,“ dodala máma. Max se narodil, když jeho rodičům bylo dvacet. Všichni jejich salvadorští známí měli děti ve dvaceti. Taková byla jejich role. A děti pak na oplátku pečovali o své staré rodiče. Copak chce Max umírat sám?

Maxovi bylo šestadvacet. Už teď měl šest let zpoždění. Ačkoli ne ve srovnání se svými vrstevníky z Wrenu. Tam žádná děcka ještě žádná děcka neměla.

Jako Američan salvadorského původu nevěděl jistě, které kulturní zvyklosti dodržovat.

„Haha, svatba a děti, to určitě,“ odtušil Max. Pak vzal telefon a promluvil na něj. Byl to sedm měsíců starý Quartz Milc 9, dle techových měřítek už přístroj středního věku. „Hej, Milcu, najdi mi ideální partii.“

„O partiích jsem na internetu našel následující,“ odpověděl mu strojový hlas.

Toho večera ležel Max bez hnutí na své nesmírné prázdné posteli, ve své nesmírné prázdné ložnici.

V peněžence nosil dolar pro štěstí, který mu dal táta. Na rubu se vyjímal pyramida s useknutou špičkou — další Masada. Nad ní na vše pod sebou dohlíželo zářivé vševidoucí oko.

Max otevřel notebook a začal si dělat poznámky k nadcházející schůzce s Caleem Peersem. Souboru dal název „Návrh vize“.

Za kolik bys prodal vlastní duši?